

**Wielopropblemowość –
wybrane aspekty ponowoczesności**

PRACE
NAUKOWE

UNIWERSYTETU
ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH

NR 3136

Wielopropblemowość – wybrane aspekty ponowoczesności

pod redakcją
GRZEGORZA LIBORA i MAGDALENY MICHAŁSKIEJ

Redaktor serii: Socjologia
WOJCIECH ŚWIĄTKIEWICZ

Recenzenci
TOMASZ NAWROCKI
TATIANA KUZNETSOVA
PAWEŁ STAROSTA

Spis treści

Wstęp (<i>Magdalena Michalska, Grzegorz Libor</i>)	7
AGATA ZYGMUNT	
Dokąd zmierza starzejąca się Europa? O uwarunkowaniach i konsekwencjach starości demograficznej	9
MAGDALENA MICHALSKA	
Małżeństwa homoseksualne jako wyzwanie przełomu XX i XXI wieku	29
ROBERT PYKA	
Na rozdrożach współczesnej demokracji w kontekście partycypacji obywatelskiej młodzieży	45
RENATA JANKOWSKA	
Od wojny sprawiedliwej do wojny niesprawiedliwej – ewolucja koncepcji wojny jako czynnika destabilizującego współczesne stosunki międzynarodowe	59
IRENEUSZ GAŁUSZKA	
Polityka podatkowa w aspekcie stabilizatora gospodarki i jej wpływ na zjawisko szarej strefy w państwach Europy Środkowo-Wschodniej.	71
BOŻENA PACTWA	
Pamięć o przeszłości jako element odtwarzania tożsamości etnicznej mniejszości ukraińskiej w Polsce	85
АНАСТАСІЯ ПАВЛЕНКО	
Роль Республіки Польща у зовнішній політиці України	99
АНАСТАСІЯ ПАВЛЕНКО	
Польсько-українські відносини під час Помаранчевої революції. Українська перспектива	107

АНАСТАСІЯ ПАВЛЕНКО Польсько-українські стосунки під час «Євро-2012»	115
GRZEGORZ LIBOR O potrzebie socjologii snów słów kilka	127
KATARZYNA PONIKOWSKA-CICHONŃ Czy ponowoczesność potrzebuje utopii?	137
GRZEGORZ LIBOR Testowanie w społeczeństwie ryzyka	149

Wstęp

Tematykę książki, którą mamy przyjemność oddać Państwu do rąk, można by z pewnością podsumować jednym wspólnym mianownikiem, a mianowicie słowem „wielość”.

Publikacja ta nie powstałaby bowiem, gdyby nie zaangażowanie, pomoc i życzliwość wielu osób, którym jako redaktorzy chcielibyśmy w tym miejscu serdecznie podziękować. Mowa tu nie tylko o autorach poszczególnych tekstów, lecz także o osobach, które swym doświadczeniem i cennymi uwagami wsparły naszą inicjatywę, inicjatywę doktorantów Instytutu Socjologii UŚ w Katowicach.

Opublikowanie pierwszej książki pod wspólną redakcją jest niewątpliwie jednym z ważniejszych wydarzeń w Naszej, dopiero rozpoczynającej się, karierze naukowej. Za tę chwilę satysfakcji oraz zawodowego spełnienia zatem dziękujemy. Dziękujemy przede wszystkim byłemu już Kierownikowi Studiów Doktoranckich dr. hab. prof. UŚ Adamowi Bartoszkowi. Wspólne dyskusje, toczone w zaciszu wydziałowych korytarzy, zachęciły Nas bowiem do refleksji nad problemami ponowoczesności.

Dr. hab. prof. UŚ Adamowi Bartoszkowi zawdzięczamy również fakt, że w realizację niniejszego projektu zaangażowani zostali przedstawiciele międzynarodowego środowiska naukowego na czele z prof. Oleksandrem Kholodem, kierownikiem Działu Komunikacji Masowej Uniwersytetu Międzynarodowego w Kijowie.

Dziękujemy także recenzentom – dr. hab. prof. UŁ Pawłowi Staroście, dr. hab. prof. UŚ Tomaszowi Nawrockiemu i prof. T.V. Kuznetsovej, których sugestie pozytywnie wpłynęły na treść i jakość publikacji.

Słowa wdzięczności kierujemy również do prof. zw. dr. hab. Jacka Wodza nie tylko za jego nieocenioną życzliwość, lecz także za warunki pracy, jakie stworzył w Zakładzie Socjologii Polityki Instytutu Socjologii UŚ w Katowicach jako jego kierownik. Atmosfera, w jakiej przyszło Nam pracować pozytywnie wpłynęła zarówno na tempo prac, jak i ich charakter.

Kolejnym wymiarem wielości może być afiliacja autorów poszczególnych tekstów. Są to bowiem pracownicy i/lub doktoranci różnych ośrodków naukowych

m.in. Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej, a także Uniwersytetu Międzynarodowego w Kijowie.

Na łamach niniejszej książki Czytelnik odnajdzie zatem artykuły zarówno w języku polskim, jak i ukraińskim.

Idea wielości ujawnia się również w samej jej treści oraz tytule. Ponowoczesność, w jakiej przyszło Nam żyć i funkcjonować, niesie ze sobą wiele nowych, nadal nierozwiązanych problemów oraz kwestii społecznych, z których wybrane omówiono na kolejnych stronach niniejszego dzieła. Część z nich swymi korzeniami sięga już nowoczesności, część jednak pojawia się po raz pierwszy, budząc spore obawy oraz emocje. Wśród poruszonych kwestii znalazły się zatem m.in. kwestie: starzenia się społeczeństw europejskich (A. Zygmunt), małżeństw homoseksualnych (M. Michalska), partycypacji obywatelskiej młodzieży (R. Pyka), wojny jako elementu destabilizującego stosunki międzynarodowe (R. Jankowska), szarej strefy i polityki podatkowej (I. Gałuszka), mniejszości etnicznych (B. Pactwa), współczesnych relacji polsko-ukraińskich (A. Pavlenko), roli ludzkich snów (G. Libor), ponowoczesnego znaczenia utopii (K. Ponikowska-Cichoń), a także testowania gier i programów z perspektywy społeczeństwa ryzyka (G. Libor).

Życzymy przyjemnej lektury

*Magdalena Michalska
Grzegorz Libor*

Redaktor
MAGDALENA BIAŁEK
OLHA VOZNYUK

Projekt okładki
PAULINA DUBIEL

Redaktor techniczny
MAŁGORZATA PLEŚNIAR

Łamanie
MAREK ZAGNIŃSKI

Copyright © 2014 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2257-5
(wersja drukowana)
ISBN 978-83-226-2384-8
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 10,0. Ark. wyd. 12,5. Papier
offset. kl. III, 90 g Cena 30 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: PPHU TOTEM s.c.
M. Rejnowski, J. Zamiara
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław